

**Etapa județeană a olimpiadelor naționale școlare
19 martie 2022**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a X-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Deci, este mai bine ca patria Dumneavoastră să fie monarhie sau republică? Această problemă a fost dezbătută timp de patru mii de ani. Dacă le cereți bogăților să vă răspundă la această întrebare, ei vă vor răspunde că le place aristocrația; dacă le puneți această întrebare oamenilor de rând, vă vor spune că le place democrația; doar regii își doresc regalitate.

Cum se face atunci că aproape întreaga lume este guvernată de monarhi? Puneți această întrebare șobolanilor care și-au propus să atârne un clopoțel de gâtul pisicii. Dar realitatea, motivul adevărat, îl constituie faptul că foarte rar se întâmplă ca oamenii să fie în stare să se guverneze pe ei înșiși. Este trist faptul că în mod frecvent trebuie să fii dușmanul omenirii, pentru a fi un bun patriot. A fi un bun patriot înseamnă a-ți dori ca orașul tău să fie bogat datorită comerțului și puternic datorită armelor. Est clar faptul că o țară nu poate câștiga fără ca alții să nu piardă și că o țară nu poate cuceri fără ca această cucerire să nu atragă după sine mizeria. Aceasta este situația în care se găsește omul și a dori prosperitatea unei țări înseamnă a dori răul vecinilor acelei țări. Cel ce își iubește patria nu poate fi mai mic, mai mare, mai bogat, mai sărac, el trebuie să fie cetățean al lumii”.

(Voltaire, *Oeuvres*, vol. I, Londres, Bentley Co, 1829)

B. „[...]Noi considerăm adevăruri evidente prin sine că toți oamenii au fost creați egali, că sunt înzestrați de creatorul lor cu anumite drepturi inalienabile, că printre acestea se numără viața, libertatea și căutarea fericirii. Că, pentru a garanta aceste drepturi, oamenii au instituit guverne, a căror justă autoritate derivă din consimțământul celor guvernați. Că ori de câte ori o formă de guvernare devine o primejdie pentru aceste scopuri, este dreptul poporului să o schimbe sau să o abroge, instituind un nou guvern, bazat pe aceleași principii și organizat în acele forme care-i vor părea mai potrivite pentru a-i asigura siguranța și fericirea. Prudența, e drept, ne spune că guvernele de mult statornicite nu trebuie schimbate pentru motive neînsemnate și efemere; iar experiența ne-a arătat că oamenii sunt mai dispuși să sufere un rău tolerabil, decât să-l îndrepte, abrogând formele de guvernare cu care s-au obișnuit. Dar când un lung șir de abuzuri și încălcări ale drepturilor, toate urmărind invariabil același scop, pun în evidență planul de a-i supune sub un despotism absolut, este dreptul lor, este datoria lor să se îngrijească de noi garanții ai securității lor viitoare.

De aici suferința răbdătoare a acestor colonii, și tot de aici, acum, necesitatea care le obligă să schimbe vechiul lor sistem de guvernământ. Istoria actualului rege al Marii Britanii este un șir de repetate nedreptăți și abuzuri, toate având ca obiect direct statornicirea unei tiranii absolute asupra acestor state. Spre a dovedi aceasta, supunem faptele judecătii lumii imparțiale [...]”.

(<http://www.theamericanrevolution.org>)

C. „[...] Cine ar îndrăzni să spună că starea a treia nu are toate calitățile necesare pentru a forma o Națiune completă? Ea este un om puternic, robust, al cărui braț este încătușat. Dacă s-ar desființa ordinele privilegiate, Națiunea nu ar pierde nimic, ci mai degrabă ar câștiga. Deci ce este starea a treia? Totul, dar un tot pus în lanțuri și oprimat. Ce ar putea să fie fără sistemul privilegiilor? Totul, dar un tot liber și înfloritor. Nimic nu poate să înainteze fără ea, totul ar merge incomparabil mai bine fără celelalte stări.

Nu este de ajuns să arătăm că privilegiații sunt departe de a fi utili pentru națiune, nu sunt capabili decât să o slăbească, să-i dăuneze; trebuie dovedit și faptul că starea nobiliară nu se încadrează în organismul social, că ea este chiar o povară pentru Națiune. [...]

Înainte de toate nu este posibil ca în numărul părților constitutive ale unei națiuni să se găsească locul unde să se plaseze casta nobililor. [...] Știu că ea constă dintr-un număr foarte mare de indivizi ale căror slăbiciuni, trândăvie incurabilă sau noianul moravurilor celor mai rele fac din ei niște străini de sarcinile societății. “

(E. J. Sieyès, *Ce este Starea a treia?*, Paris, 1839, pp. 31- 41)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **B**, două cauze ale schimbării formelor de guvernare. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **A**, două informații referitoare la patriotism. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **C**, două deosebiri între stările societății franceze. **4 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A** și **B**, o opinie referitoare la monarhie, susținând-o cu câte o informație selectată din fiecare dintre aceste surse. **8 puncte**
5. Prezentați două fapte istorice referitoare la organizarea politică a S.U.A, în perioada 1783-1800. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia *revoluțiile din Epoca Modernă își au rădăcinile în Revoluția Engleză (Glorioasă)*. **10 puncte**

SUBIECTUL a II-lea

(50 de puncte)

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **Relațiile internaționale din Europa în secolul al XIX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două consecințe ale hotărârilor Congresului de la Viena pentru organizarea și evoluția statelor europene;
- prezentarea unei asemănări dintre consecințele războaielor ruso-austro-turce desfășurate în prima jumătate a secolului al XIX-lea, asupra organizării politice a Țărilor Române;
- menționarea unei asemănări și a unei deosebiri între acțiunile politico-militare ale marilor imperii din Europa desfășurate în perioada 1848-1849;
- prezentarea a două consecințe ale deciziilor Congresului de la Paris asupra evoluției relațiilor internaționale din Europa Orientală în a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- formularea unei opinii referitoare la importanța constituirii Imperiului German în evoluția relațiilor internaționale în ultimele trei decenii ale secolului al XIX-lea, și susținerea acestuia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.

